

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ,
Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε., ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Ταχ. Δ/ση : Θέρμη Θεσ/νίκης Τ.Κ. 570 01
Ταχ. Θυρίδα : 60436
Πληροφορίες: Γραφείο Προϊσταμένης Τμήματος
Τηλέφωνο : 2310 476662
E-MAIL : mstamatopoulou@minagric.gr

**Π Ρ Ο Σ : ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**1. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών
Υπηρεσιών**

Δ/ση Οικονομικής Διαχείρισης
Τμήμα Γ'
Μενάνδρου 22, Τ.Κ. 105 52 ΑΘΗΝΑ

**2. Δ/ση Προμηθειών Διαχ/σης
Υλικού και Υποδομών – Τμήμα
Κατάρτισης & Εκτέλεσης
Προγράμματος Προμηθειών**
Μενάνδρου 22, Τ.Κ. 10552 ΑΘΗΝΑ

**ΘΕΜΑ: Αναγκαιότητα αγοράς 1 (ενός) Συστήματος Υγρής Χρωματογραφίας σε σύζευξη με
Φασματογράφο Μάζας Τριπλό Τετράπολο (LC/MS/MS)**

Περιγραφή Εργαστηρίου Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Π.Κ.Π.Φ.Π.& Φ.Ε. Θεσσαλονίκης

Το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου, Π.Κ.Π.Φ.Π.& Φ.Ε., Θεσσαλονίκης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου, ΜΦΙ, αποτελούν - σύμφωνα με το Π.Δ. 97/2017 άρθρο 9, παρ. 3 στ. και την ΚΥΑ 4211/48456/20-4-2016 (ΦΕΚ Β' 1284/5-5-2016) - τα **μοναδικά αρμόδια Εργαστήρια της Χώρας**, που δραστηριοποιούνται στον **επίσημο Εργαστηριακό έλεγχο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων** σε ιστούς φυτικής προέλευσης (φρούτα, λαχανικά, δημητριακά, ζωοτροφές, ελαιόλαδο, ελιές).

Τα δείγματα που λαμβάνονται στη Χώρα μας από τις τοπικές υπηρεσίες αποστέλλονται στα δύο Εργαστήρια με αρμοδιότητα ελέγχου: το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του ΜΦΙ στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής, Νότιας Ελλάδας και Νήσων και το **Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Π.Κ.Π.Φ.Π.& Φ.Ε. Θεσσαλονίκης** στην ευρύτερη περιοχή της Κεντρικής και Βόρειας Ελλάδας, όπου αναπτύσσεται, κατ' εξοχήν, η αγροτική δραστηριότητα, αλλά επίσης πραγματοποιείται και μεγάλο ποσοστό εισαγωγών και εξαγωγών αγροτικών προϊόντων από και προς τρίτες Χώρες. Ειδικότερα, το Εργαστήριο της Υπηρεσίας μας καλύπτει τις Περιφέρειες της :

- **Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης**

- **Κεντρικής Μακεδονίας**
- **Δυτικής Μακεδονίας**
- **Ηπείρου**
- **Θεσσαλίας**
- **Στερεάς Ελλάδας**

Το Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων του Π.Κ.Π.Φ.Π.&Φ.Ε. Θεσσαλονίκης είναι Διαπιστευμένο από το ΕΣΥΔ από το 2009 κατά ΕΛΟΤ EN IEC ISO 17025:2017, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/625, γεγονός που διασφαλίζει την υψηλή ποιότητα της εργασίας που επιτελείται.

Ειδικότερα, στο Εργαστήριο της Υπηρεσίας μας, πραγματοποιούνται -μεταξύ άλλων- οι εργαστηριακοί έλεγχοι υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων που αφορούν:

1. Στο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Υπολειμμάτων (Monitoring) σε εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Κανονισμού (ΕΚ) 396/2005 (έλεγχοι για την ασφάλεια του καταναλωτή) και του (ΕΕ) 2017/625.
2. Στον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΚ) 2019/1793 και τις τροποποιήσεις αυτού (έλεγχοι σε εισαγόμενα από τρίτες χώρες).
3. Στην ανίχνευση παράνομης χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων (έλεγχος χρήστη-παραγωγού).
4. Στη διερεύνηση καταγγελιών σχετικά με περιπτώσεις μη ορθής χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων.
5. Στις αναλύσεις δειγμάτων ελαιόλαδου και βρώσιμης ελιάς στο πλαίσιο του Προγράμματος Δακοκτονίας.
6. Στις αναλύσεις βιολογικών προϊόντων.
7. Σε αναλύσεις δειγμάτων των Προγραμμάτων Εκτάκτων Ελέγχων ιδιαίτερα σε εισαγόμενα προϊόντα (πχ απρόβλεπτα υψηλές εισροές από διάφορες χώρες).

Το Εργαστήριο της Υπηρεσίας μας αναλύει ετησίως περίπου 1600 δείγματα Ελληνικής, Ευρωπαϊκής ή προέλευσης από Τρίτες χώρες. Συγκεκριμένα, το **έτος 2024 αναλύθηκαν 1755 δείγματα** εκ των οποίων προέκυψαν 101 μη συμμορφώσεις (52 είναι υπερβάσεις του Ανώτερου Επιτρεπτού Ορίου σε ποσοστό 3,0% και 49 δείγματα με μη εγκεκριμένη χρήση φυτοπροστατευτικού προϊόντος σε ποσοστό 2,8%). Ενώ, πραγματοποιήθηκαν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και την Υπηρεσία μας, ως προς την ιχνηλάτηση, την απόσυρση, την καταστροφή και τον επανέλεγχο όλων των παραγωγών, εμπόρων και διακινητών μη συμμορφούμενων παρτίδων (>MRL). Αποτέλεσμα αυτού του υψηλού αριθμού ελέγχων της διατροφικής αλυσίδας είναι **η διασφάλιση της δημόσιας υγείας του Έλληνα καταναλωτή.**

Αξιίζει να σημειωθεί, ότι οι προαναφερόμενοι εργαστηριακοί έλεγχοι πραγματοποιούνται **μόνο από Διαπιστευμένα Κρατικά Εργαστήρια**, που πληρούν τις απαιτήσεις της Ε.Ε., διαθέτοντας αναλυτικά συστήματα υγρής (LC/MS/MS) και αέριας χρωματογραφίας (GC/MS/MS), τα οποία συνδέονται με φασματογράφο μάζας. Στην παρούσα φάση, στο Εργαστήριο της Υπηρεσίας μας ανιχνεύονται **436 δραστικές ουσίες** φυτοπροστατευτικών προϊόντων - στόχος που έχει τεθεί από το ΥΠΑΑΤ. Ο αριθμός των δειγμάτων παρουσιάζει αυξητική τάση, **λόγω των πολλών εκτάκτων ελέγχων, ιδιαίτερα σε εισαγόμενα προϊόντα και της επέκτασης του πεδίου του Εθνικού Προγράμματος (Monitoring).**

Αναγκαιότητα της συγκεκριμένης προμήθειας

Ο φασματογράφος μάζας **LC/MS/MS**, που αυτή τη στιγμή διαθέτει το Εργαστήριο της Υπηρεσίας μας, βρίσκεται σε **συνεχή** λειτουργία **επί εικοσιτετραώρου βάσεως και σε συνδυασμό με την παλαιότητά του (ηλικίας 18 ετών)**, παρουσιάζει αυξημένο κίνδυνο βλαβών. Οι εταιρείες στις συμβάσεις τους δηλώνουν ότι καλύπτουν έως δέκα (10) έτη με ανταλλακτικά του εξοπλισμού που διαθέτουν. Συνεπώς, ο συγκεκριμένος εξοπλισμός έχει υπερβεί κατά πολύ το χρονικό διάστημα για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα ανταλλακτικά. Για αυτόν τον λόγο, **παρατηρείται πλέον δυσκολία εύρεσης ανταλλακτικών, με κίνδυνο να τεθεί εκτός λειτουργίας εξαιτίας ενός και μόνο ανταλλακτικού που δε θα υπάρχει στην αγορά**. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το συγκεκριμένο σύστημα χρησιμοποιείται για την ανάλυση 350 δραστικών ουσιών φυτοπροστατευτικών προϊόντων, παρουσιάζοντας υψηλό βαθμό αξιοπιστίας και σχετικά χαμηλά όρια αναλυτικού προσδιορισμού (οι υπόλοιπες 86 δραστικές ουσίες αναλύονται με τα υπάρχοντα συστήματα αέριας χρωματογραφίας). **Συνεπώς αποτελεί το βασικό εξοπλισμό για τη λειτουργία του Εργαστηρίου.**

Σε πιθανή απενεργοποίηση του υπάρχοντος χρωματογραφικού συστήματος (LC/MS/MS), το Εργαστήριο μας -και κατ' επέκταση η Χώρα- θα αντιμετωπίσει σοβαρό πρόβλημα σε ενδεχόμενο έλεγχο του Directorate-General for Health and Food Safety (DG SANTE), καθώς θα υπάρξει σοβαρή πιθανότητα αμφισβήτησης της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων με συνέπεια την παύση λειτουργίας του επίσημου Εργαστηρίου Ανάλυσης Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων που εξυπηρετεί τις ανάγκες της μισής Ελλάδας. Επισημαίνεται ότι η Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης DG SANTE διενεργεί τακτικούς ελέγχους σε όλα τα Κράτη-Μέλη της Ε.Ε. και απαιτεί την ύπαρξη λειτουργίας του συγκεκριμένου εξοπλισμού, ώστε η κάθε Χώρα να συμμορφώνεται με τις υψηλές απαιτήσεις ποιότητας στις Εργαστηριακές Αναλύσεις Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων.

Υπενθυμίζεται ότι παλαιότερα υπήρξε μη συμμόρφωση της Χώρας με τις ανάλογες συστάσεις στην Έκθεση Επιθεώρησης DG (SANCO)/2012-6285-MR των εμπειρογνομόνων της Ελεγκτικής Επιτροπής (FVO). Ειδικότερα, αυτή εντόπισε σημαντικά προβλήματα εξοπλισμού και λειτουργίας των επίσημων Εργαστηρίων Ελέγχου Υπολειμμάτων Φυτοπροστατευτικών Προϊόντων της Χώρας μας και συγκεκριμένα η απαίτηση αφορούσε στην **υποχρεωτική ύπαρξη και των δύο συστημάτων Χρωματογραφίας (LC/MS/MS & GC/MS/MS).** Συνέπεια αυτής της μη συμμόρφωσης ήταν η ΑΡΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΤΑ (7) ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ των υπόλοιπων Π.Κ.Π.Φ.Π.Ε. από το 2016.

Επομένως, είναι άμεσα αναγκαία η προμήθεια νέου εξοπλισμού και συγκεκριμένα Συστήματος Υγρής Χρωματογραφίας σε συνδυασμό με συζευγμένη Φασματομετρία Μαζών (LC/MS/MS).

Επιπρόσθετα, η απόκτηση ενός καινούργιου LC/MS/MS θα συμβάλει στην ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Εργαστηρίου μας, καθώς επίσης και:

- Στη σημαντική βελτίωση του **χρόνου απάντησης** του Εργαστηρίου,
- Στην αύξηση του **αριθμού των αναλυθέντων δειγμάτων,**
- Στην προσθήκη **επιπλέον δραστικών ουσιών και προϊόντων** στο πεδίο του Εργαστηρίου.

- Στη βελτίωση της **ασφάλειας** και **ποιότητας** των **Ελληνικών** αγροτικών προϊόντων και **στο διαρκή και αυξημένο έλεγχο εισαγόμενων προϊόντων.**
- Στη **δυνατότητα πραγματοποίησης ελέγχων συντήρησης** του εξοπλισμού για μεγάλο χρονικό διάστημα από τις κατασκευάστριες εταιρείες.

Επιγραμματικά, η ανάγκη της Υπηρεσίας μας σε εργαστηριακό εξοπλισμό διαμορφώνεται ως εξής:

Ένα σύστημα υγρής χρωματογραφίας σε σύζευξη με φασματομετρία μάζας τριπλού τετράπολου (LC/MS/MS) κόστους 600.000€ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 24 %, εκπαιδεύσεων, εγγυήσεων κτλ).

Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Η Αν. ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Με τη σύμφωνη γνώμη του

Δρ. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΝΑ

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Με τη σύμφωνη γνώμη του

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Δρ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ